

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Yidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— június 30.

(Bécs — Magyarországhoz.) Ha a jó bécsiek foglalkoztak volna az „Ember tragédiájá”-val, alighanem a következő klasszikus idézettel felelnének a magyar nemzeti törekvésekre:

Adám:

Sokat kívánsz. Paránya a világnak
 Hogy lássad át a nagyszerű egészet?
 Uralmat kérsz, élet kérsz és tudást.
 Ha sulyától nem dülne össze-kebled
 S mind ezt elérnéd, Istenné leendnél.
 Kevesbet óhajtsz s tán elérheted.
 (Madách: Az ember tragédiája X. szín.)

(A hadihajók neve.) A tengerészeti költségvetés tárgyalásakor kitűnt, hogy az osztrák-magyar hadihajók csupa szörnyű nevekkkel vannak ellátva. Vipera, Solyom, Sas, Villám stb. A japán-orosz háborúból tudjuk, hogy az orosz hadihajók nevei még zordobb neveket viseltek: „Darázs”, „Menydörgösmenkő”, „Rettenetes” stb. A hetyke nevű orosz hajók mind ott fekszenek a tenger fenekén. Mért lenne különb sorsa a mi tengerészetünknek, mikor még a nagyhatalmi flotta demonstrációiktól sem ijed meg senki, ha mi csináljuk?

(„Sok beszédnek sok az alja.”) Va-

gyis — a király szavaival élve „Sok beszéd — haszon nélkül”. Mikor a koalíció ezelőtt két és fél hónappal átmenetileg vállalkozott a kormányzás átvételére, egyezség jött létre a király és a nemzet többsége között. Az egyezség a katonai kérdésekben teljesen megkötötte a koalíció kezét s a választandó országgyűlés feladatául az alkotmányos rend, a külállamokkal való vám és kereskedelmi viszonyok törvényes rendezését, főszólv pedig az általános választói jog törvénybe iktatását tűzte ki. Ez a megállapodás elég önmérsékletet követelt a nemzettől, mely a békébe úgy esett bele, hogy a megállapodások csupán addig érvényesek, míg az új választási törvény alapján meg nem alakul az új parlament. Az a parlament, mely már minden megállapodástól menten van hívva megvalósítani a nemzet többségének valódi karátát. A magyar országgyűlés egy rövid hó leforgása alatt gondoskodott is a törvényen kívül való állapot megszüntetéséről és megadta az alkotmányos kormányzás feltételeit annak a miniszteriumnak, mely csupán átmenetileg, elveinek fenntartásával vállalkozott az ország ügyeinek igazgatására. A nemzet bizalmára azonban méltatlanná válna a koalíció, ha szó nélkül szavazott volna meg mindent, ha nem hangsúlyozta volna mindig, hogy a jelen politikai alakulás csak átmeneti, melynek lejártával a koalíciós pártok programjuk teljes egészének megvalósulásáért fognak sikra szállani. E kötelességüknek a koalíciós képviselők meg is feleltek, megfeleltek különösen a delegációban, ahol kemény támadásokat

keltett eltűnő a közös miniszter uraknak. A megállapodás szerint persze csak ennyire terjedhetett ki az a leckéztetés, melyben Magyarország közjogi helyzetének alásülyesztői részesülhettek. A végleges leszámolás arra az időre maradt, amidőn már teljesen szabad lesz a kezünk velük szemben is. A király azonban a delegátusoknak még a bíráltságát is megsokalta s ennek kifejezést adott a keddi cercele alkalmából, midőn szemére vetette a delegáció alelnökének, hogy a delegátus urak „sokat beszélnek és pedig haszon nélkül”. Hogy ez a kijelentés kinos felűnést keltett, az szinte természetes s a szavak értelmét, jelentőségét kutatva meg kell állapítani, hogy a Felsőház nagyon egyoldaluan fogja fel az áprilisi egyességet. A legkevésbé, ami a koalíciót megilleti, az, hogyha már esztendőkre fel van függesztve programjának megvalósulása, — hogy követeléseit sohase szűnjön meghirdetni és mellettük érvelni. Elég baj, hogy mindez „haszon nélkül” van, de a nemzet rajta lesz, hogy ne sokáig legyen „haszon nélkül”, mert ha egyáltalában nem teljesülnek régi óhajaink, ha nem orvosolják sérelmeinket, akkor Bécs ismét szemben fogja magát találni az egész magyar nemzettel, melynek igaz ügyét csak egyes önző fráterek árulták el jó pénzért, de becsületük és tisztességük árán!

Dal a kis komédiásról.

Egy kis nyomorék leánykáról
 Mondok búsongó éneket.
 A nyolc éves kis koldúsról, ki
 Házról-házra kéreget . . .

Mikor az apját eltemették,
 Maradt még anyja, gyámolul!
 Jaj, de az egyszer tiszta égből
 Nem soká megint elborul . . .
 Négy éves sem volt, amikor már
 Anyjának is egy szűk sírt ástak,
 S aztán a kis Molnár Ilonkát
 Eladták egy komédiásnak!
 Tanítgatá ez, rugta verte,
 S Ilonka végre csak bevált;
 S a dúrva óriás, a „mester”
 Föllepteté a kis leányt! . . .
 S a vézna kis „komédiásnő”
 Hogy a porondra sietett,
 Játékával nem zúgó tapsot,
 De kicsalt — fájó könnyeket.
 Es a mutatvány végeztével
 A komédiás összeverte!
 Hiába sirt a szőke gyermek . . .
 Az óriásnak nincsen lelke!
 Jaj! de a sértett büszkeségre,
 S a verésre meg volt az ok!
 A kis Ilonka egy mutatványt,
 (A legszebbiket —) kihagyott . . .
 Kisírt szemekkel visszatért hát,
 Hogy ennek eleget tegyen!

— A légi uszás nagyszerű ám!
 Szébb, mint bármi a szőnyegen! —
 S a létra legfelső fokára
 Könnyedséggel föllebegett,
 Hogy onnan hármass fordúlattal
 Röpüljön majd a föld felett . . .
 De ahogy fejét hátraszegte,
 S meg is tett már egy légi kört:
 A földön ajúlton terült el . . .
 Minden kis tagja összetört . . .

S foghatta a koldus tarisznyát,
 Hogy elhagyta a nagy kórházat . . .
 S csak lelke fájt, csak szíve vérzett
 A nyomorult kis koldúslányak!
 S azóta koldúl . . . házról-házra!
 Kér . . . könnyez . . . és jár szüntelen!
 S lefekszik kinn, az út porába
 Hideg, borús, vak éjjelen! . . .

Komédiás, vagy koldús élet?!
 Olyan keserű mindenik!
 Itt s ott egy-egy kis alamizsna,
 Kenyér, fillér is kitelik! . . .

Egy kis nyomorék leánykáról
 Mondtam búsongó éneket!
 A nyolc éves kis koldúsról, ki
 Házról-házra kéreget! . . .

Szabó István.

Falusi történet.

— Elbeszélés. —

Irta: H. Nagy Jenő.

I.

— Ne igyál már annyit Andris! —
 szólt az asztalvégről Andris egy cimborája,
 de aki már maga is kapatos volt a bortól.
 — Ne igyak? — kérdi borizú hangon
 Andris — mért ne innék? Addig igyék az
 ember, a mig van. Bezzeg holnap nem iszunk
 már.

A többi cimborák helyeselték Andris
 szavait s nagyobb nyomaték kedvéért tele
 töltve poharaikat, vigan koccintottak egy-
 mással.

Andris magához intette a cigányt.
 — Acsi! Azt huzzad, hogy „Házam
 ereszére rászállott egy fecske!” . . . De ér-
 zéssel, te more!

S az utolsó sort ő is énekelte: Árva
 vagyok, árva.

Hát az igaz, árva volt. Édes anyja már
 régebben, az édesapja tavalyelőtt halt meg.
 A fiu magára maradt Huszonnégy éves volt
 éppen. Mulatozásra, dorbézolásra adta a
 fejét s lassankint elment a készpénz, amit
 örökölt. Keresztapja, jóakarói intették, dor-
 gálták, lelkére beszéltek.

— Andris te, térj jó utra. Megadod az
 árát a sok mulatozásnak. Kár volna a va-

A szabadsajtó parazitái.

— Irta: Vidovich Menyhért. —

— június 30.

Gyönyörű szép intézmény az a szabadsajtó!

Egy alkalommal a fővárosban létemkor a társaságban erősen kikeltem egy ujság ellen, azért, mert a magyar nemzet egyik legjobb fiát a legdurvább hangon sértegette. Ekkor a társaság egyik tekintélyes tagja, kinek zsurnalista körökkel összeköttetései vannak, kifakadásomra ezt a megjegyzést tette: — „Kérem, hiszen az csak „üzlet“-ből történik, a szerkesztőségben ugyanis mindennap kivan adva a jelszó, hogy kit kell ütni!“ . . .

Bámulj jó magyar nemzetem! A szabad sajtó arra való, hogy akár melyik parazita ujságíró, ha neki legjobb fiad nem tetszik, ütheti azt kénye-kedve szerint . . .

Vannak, akik azt merik állítani, hogy az ily parazitáktól szerkesztett ujságok, az irás szépségét bemocskoló modort, a parlamenti vitatkozásoknak alacsony színvonalra süllyedéséből merítették. Hát ez nem igaz, sőt határozottan kimerem mondani, hogy rágalom! Hiszen négyszáz ember tanácskozása közben szenvedelmes, sőt sértő kifejezések itt-ott hogy elő ne forduljanak, az képtelenség, de hogy a képviselőház tanácskozási modora mindenkor a magas intelligencia színvonalán állott, az kétségtelen . . .

Dehogy is oka a parlament az ujságírást lealacsonyító irmodoroknak! Hiszen ki van adva a jelszó, hogy „üssed!“ És ezt undok kéjelgésekben megis teszik . . . Ugyan van-e a nemzet büszkeségei között egy férfit is, kit már a sárga földig lerántani ne próbáltak volna? És hihetetlen vakmerőséggel másnap azzal kérkednek, hogy ők soha, de soha sem személyeskednek.

Náluk minden csak üzlet lévén, beteges elméjük nem képes megérteni,

hogy a hazát önzetlenül is lehet szolgálni.

De csodálatos! A 90%-nál nagyobb percentet számláló tisztességes ujságok nem akarják észrevenni e politikai becsületes garázdálkodást, ha észreveszik is, csak úgy elsuhanak mellette, — pedig ez nagyon helytelen, a garázdálkodókkal szemben a tisztesség utján haladó ujságoknak kezük kell fogni és a hitványok mocskos száját be kell fogni . . . Nagyon könnyű lenne ez, hiszen lapjuk naponta tele van hazugságokkal, gyanúsításokkal és piszkolódásokkal, — a közvélemény előtt őket lealcázni tehát nem lesz nehéz.

A fiamei beigtatás zsaroló hadjárata — mely ellen egymásután szólalnak fel a tisztességes lapok — kiinduló pontja lehetne a hasznos és szükséges purifikáció mozgalmanak.

Politikai hírek.

— **Barabás mandátumai.** Az összeférhetlenségi bizottság ma délelőtt Károlyi István gróf elnöklésével ülést tartott, melyen részt vettek: Batthyány József gróf, Batthyány Lajos gróf, Hellebronth Géza, Issekutz Győző, Leitner Adolf, Leszkay Gyula, Medakovich Bogdán, Szentiványi Árpád és Zboray Miklós. A bizottság Barabás Béla két mandátumának ügyével foglalkozott. Elsőnek Barabás Béla szólalt fel, a ki újból ismertette a lemondás ügyét és kijelentette, hogy ő összeférhetlenségi esetet nem lát fennfőgni. A bizottság ezután visszavonult és hosszas tanácskozás után egyhangulag ki mondta, hogy Barabás Bélának az aradi mandátumot kell megtartania. Barabást a dolog látszólag kellemeilenül érintette.

Barabás Bélát természetesen, nyomban meginterjúvolták, Barabás az ujságíróknak kijelentette, hogy a bizottság határozatába bele kell nyugodnia, dacára annak, hogy azon mandátumot ítélte meg, amelyről lemondott. — Ha a budapesti jelöltséget újból felszámolják neki, — nem fogadja el, mert nem akarja a kerületet újabb küzdelemnek kitenni.

Itt említjük meg, hogy Eötvös Károly, akinek az erzsébetvárosi jelöltséget feljárnak,

lőtták, kijelentette, hogy csak független ellenzéki programmal lépne fel.

— **A kérvényi bizottság ülése.** A kérvényi bizottság ma délután ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a Fejérváry-kormány ellen beérkezett 44 kérvényt az igazságügyi bizottsághoz utasítja azon megjegyzéssel, hogy a bizottság az ezen kérvényekben fel nem sorolt törvénytelen ségkekre is terjeszkedik ki.

Hraborszky Guidó képviselő külön véleményét adott be, amely azt indítványozza, hogy a ház helyezze a Fejérváry-kormányt vád alá.

Politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, június 30.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt is, délután is ülést tartott a tárgyalás alá vette a költségvetésnek első részletét. Beható, részletes vita folyt minden kérdés felett, de azért mégis meglehetősen gyorsasággal intéztek el minden egyes kérdést, mivelhogy a képviselőház már e hét végén tárgyalás alá veszi a költségvetést és akkorra minden anyagot el kell intézni.

(A képviselőház munkarendje.)

A mi a képviselőház munkarendjét illeti az már régen ismeretes. Hétfőn ülés lesz s ekkor megállapítják a legközelebbi ülés idejét és napirendjét. Sorrendben a képviselőház először a feliratot fogja tárgyalni, azután a költségvetést s ha ezt sikerül még e hónapban elintéznie, akkor néhány apróbb törvényhozási intézkedés megtétele után — kezdődhetik a nyári szünet, a mely még ez időszert szeptember végéig van prelinálva.

Minden azonban, ismételjük, attól függ, hogy vajjon sikerül-e letárgyalni a költségvetést még július havában. A dolog úgy áll, hogy nagyon sok felszólalás készül s az évek óta visszafojtott beszédzsilipeket most egy kicsit meg kell eresztetni.

(A nemzetiségiek.)

Valami gyanus készülődés észlelhető nemzetiségi oldalon. Bizony a külső jelek

gyont, amit örököltél, könnyelműen elprédálni.

— Az enyim — felelt cinikusan Andris.

— A tied, Andris, a tied. Az igaz. De nem fáj a lelked jó apád s őseid földjét elinni?

A fiu hallgatott.

— Hisz' nem vagy te olyan rossz legény Andris, mint amilyennek mutatod magad. — Térj eszedre Andris. — Hát a leányok mit szólnának hozzá, ha ezt hallanák, hogy a nyalka Szilágyi Andris nagy korbély, elissza a vagyont!

Ilyenkor aztán magába is szállt Andris. Egy héttig. De akkor aztán megint előlről kezdte. Dörbészelt éjszakákon keresztül, korbély cimboráival együtt, huzatta a cigánnyal, törte a poharakat s üvegeket s reggel holt-részezen vitték haza.

Ez az örökös tivornya meg is boszulta magát. Nemcsak az által, hogy a deli Szilágyi Andris összerokkant, beesett a melle, piros arcának rózsái eltűntek, hanem az által is, hogy a pénz, ház, föld lassanként elment s ami még adósságmentes, ott holnap tartják meg a licitációt!

Dobra van a házat, amiben ősei laktak, idegkézre kerül a föld, az az isten-áldotta gazdag föld, a tölgyek s nyárfák alatt.

És Szilágyi Andris nem bánta ezt. — Utolsó este, bucsuzásul, összehívta barátait, jó cimboráit s mulatott velök utoljára . . .

. . . Megvirradt a dubajkódó csapatra.

Többen az asztal alatt feküdtek, néhányan az asztalra könyökölve próbálgatták el tudják-e énekelni a „Házam ereszére . . .“ nótát. Andris az asztalfőn ült. Csodálatosképp józan volt, pedig ugyancsak nyakalta az éjjel a bort. — Talán mégis bántotta valami, talán mégis felébredt a lelkiismerete?

Szóltan volt. Mikor a nap első sugarai besütöttek a korbély ablakán s megvilágította a törött palackokat s a dülöngöző cimborákat: Andris felkelt s szó nélkül kiment az ajtón.

Ment, ment egyenesen a tölgyek, nyárfák alá, a földjére, melyet elkötyavatyéinek ma tőle! . . .

Kiért a földre. A nap már bőven ontotta sugarait s a pacsirták, fülemilék megkezdve hangversenyüket vígan szállodtak a levegőben. A frissen kaszált széna bódító illata édes rajongást ébresztett a legényben.

— Utoljára látlak földem — szól: elcsukló hangon — Isten veled! El kell menem. Elbujdosom innen messze, hisz' úgy sincs aki már az enyém lehessen. Váljunk!

S térdre roskadva, forró könyveivel áztatta az ősi földet. Aztán felkelt s a keskenőjébe kötve egy marék földet, megindult a falu felé!

Olyan árvának érezte magát! Nem volt senki, aki vigasztalja. Most volt csak igazán árva!

Amint a Kozmák háza előtt elment, alig vette észre, hogy megszólítja valaki.

— Jó reggelt Andris!

Erzsike volt a Kozma Lajos leánya. — Szép úzenhét éves leány. Andris megállott.

— Adjon Isten Erzsike! — válaszolt.

— Hol járt erre fele? — kérdezte Erzsike, babos kendőjét leoldva fejéről.

— Kint voltam a tagban. — Talán utoljára.

— Utoljára? — kiáltott rémülten a leány.

— Utoljára. Ma licitálják!

Erzsike szeme könnybe lábbadt. Andris közelebb lépett hozzá.

— Mért sírsz Erzsike?

A leány csak nagysokára válaszolt.

— Sajnálom azt a földet — meg a gazdáját!

— Sajnálsz engem? — kérde Andris, kinek véghetetlenül jól esett, hogy van még, aki szánakozik rajta, akit megindít a sorsa. Szinte önkéntelenül mondta:

— Ne sajnáld Erzsike, enyém lesz az még. Lesz arra még idő . . .

A leány arca felderült.

— Ugy-e lesz? Oh, hogyan lenne!

Az Isten megsegíti!

Andris rajta feledte szemét a leányon. Mig gazdag volt, mig más lányok érdekeltek, észre sem vette a kis Kozma Erzsikét. Pedig milyen szép, milyen jó!

Most bánta már, hogy oly könnyen nyakára hágot a vagyont.

mind arra vallanak, hogy a nemzetiségek valami nagyobb akcióra készülnek. Vasárnap délután 4 órakor értekezlet tartanak Váci utca 10. szám alatti klubhelyiségükben s ez értekezlet fontosságát növeli az, hogy Mihály Tivadar dr. a klub elnöke felszólította ilyéfalvi Pap Györgyöt, hogy hívja össze tanácskozássra a nagyszebeni program alapján álló román nemzeti komitét. Ezen felül a románoklakta vármegyékben is észlelhető valami mozgolódás. Így arról értesülünk, hogy vasárnap a temesmegyei román vezérek Temesváron valami bizalmas értekezletet tartottak, amelyről azonban semmi sem szivárgott ki a nyilvánosságra.

Ezekből a jelenségekből sejthető, hogy a nemzetiségek nagyobb parlamenti akcióra készülnek, mely ha sikerül, halomra dönt minden számítást.

(Miniszterek a királynál.)

Bécsből jelentik: Ő felsége Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert ma délelőtt 11 órakor, Wekerle Sándor dr. miniszterelnököt 12 órakor különkihallgatáson fogadta. Ugyancsak ma délután fogadta Ő felsége különkihallgatáson Darányi földmívelési minisztert is.

(Uj kormánytanácsos.)

Serajevóból táviratozzák, hogy a közös kormány Kresmarik János volt békési főispánt, boszniai kormánytanácsossá nevezték ki.

(Barabás mandátuma.)

A budapesti hetedik kerületi függetlenségi pártban ma este Barabás mandátuma dolgában tanácskozás volt. A tanácskozáson jelen volt Barabás is, aki kijelentette, hogyha a függetlenségi párt őt újból jelöli kész a jelen delegáció működésének bevezetésével aradi mandátumáról lemondani és magát új választásnak alávetni.

A magyar delegációból.

— június 30.

A közösügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság ma délelőtt 10 órakor Zichy Tivadar gróf elnöklésével ülést tartott. A közös miniszteriumok részéről jelen vannak Pitreich hadügyminiszter, Urbán ezredes, Burger kapitány, Toldalaghy főhadnagy, László Elemér sorhajókapitány, Lussic sorhajóhadnagy, a magyar kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferenc és Darányi Ignác miniszterek.

A jegyzőkönyvet vezeti Zboray Miklós, a felszólalókat Edelsheim Gyulay Lipót báró.

A mult ülés jegyzőkönyve felolvastatván, az észrevétel nélkül hitelesítették.

A napirendre áttérve az országos bizottság elfogadja a tegnap a hadügyi albizottság jelentése során hozott határozatokat és megszavazott összegeket végszerkezetben. A határozatok közöltetni fognak a birodalmi tanács országos bizottságával.

Elnök jelenti, hogy az országos bizottság evvel befejezte volna működését; mint hogy azonban a birodalmi tanács országos bizottságától még nem érkeztek be az átiratok és üzenetek és így az egyeztető hetes albizottság még nem terjesztheti elő jelentését, ennél fogva javasolja, hogy az ülések függesztessenek fel mindaddig, míg a birodalmi tanács országos bizottsága részéről a hozott határozatok közöltetni fognak. Együttal felhatalmazást kér arra, hogy a legközelebbi ülés időpontját meghatározhassa. Felhatalmazást kér továbbá arra, hogy a birodalmi tanács országos bizottságától beérkezett üzeneteket és iratokat átvihesse és azokat rövid uton kiadhassa az összeegyeztető albizottságnak, a mely jelentését a legközelebbi ülésen fogja megtenni.

Az országos bizottság hozzájárul az elnöki előterjesztéshez és javaslatokhoz.

Zboray Miklós jegyző felolvassa a mai ülés jegyzőkönyvét, a mely észrevétel nélkül hitelesítették és ezzel az ülés véget ér.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Teljes tanácsülés.** A városi tanács ma délelőtt Wessprémy Zoltán főispán elnöklésével teljes tanácsulást tartott, amelyen a július 3-iki közgyűlés tárgysorozatát látták el határozati javaslattal. A teljes tanácsulást hétfőn folytatják.

× **A megyei állandó választmány.** Ma délután négy órakor ülésezett Rásó Gyula ny. alispán elnöklésével. Az ülésen igazolták Horeg János, Méder György, Loogh Béla dr. és Cseke Máté új bizottsági tagokat.

Egyház és iskola.

A zsidó polgári leányiskola. A debreceni zsidó hitközség ezen új iskolájába folytatólag be lehet iratkozni július 1—4. napjain az elemi iskola igazgatói irodájában, (Kápolnási utca 3 sz.) ugyanott kaphatnak a szülők bővebb felvilágosítást a beíratási díjról, tandíjról s egyéb feltételekről.

Értesítő. A debreceni állami főreáliskola 33-ik értesítője az 1905—6 iskolai évről megjelent, összeállítva Fazekas Sándor igazgató által. Az iskolának 207 tanulója volt, ebből debreceni születésű 159 volt. — Felekezet szerint 35 római katolikus, 7 görög katolikus, 1 görögkeleti, 62 ev. református, 9 ág. hitv. evangélikus, 92 izraelita, 1 unitárius. Az iskolát a lefolyt évben nagy veszteség érte, a tanári kernak egy érdekben gazdag tagja Harmath Gergely meghalt. Az értesítő tartalmazza dr. Kardos Albert megnyitó beszédét, melyet a március 15-iki iskolai ünnepen mondott. A kitűnően összeállított értesítőt ajánljuk főleg az érdeklődő szülők figyelmébe.

A görög katolikusok hangversenye.

— június 30.

Meglepő volt az a nagy érdeklődés, amellyel városunk és annak előkelősége a gör. kath. egyház hangversenye iránt viselkedett. A siker felülmúlta a várakozást. De ebben része van a debreceni intelligenciának is, amely pártolólággal lépett föl e magasztos, humanus cél mellett s ezzel megmutatta, hogy Debrecenben — hála Istennek! — nincsen felekezeti torzsaikodás, de van jó egyetértés és szeretet, amelyben különösen a különböző egyházak lelkészei az egymás közt fennálló jó viszonytal mutatnak utat s járnak elől nemes példasáddal.

A fényesen sikerült estélyt — amelyen városunk intelligenciája nagy számmal vett részt — nagyon szép és igen válogatott mű-

Belenézett a leány szemébe s megfogta a kezét.

— Hátha te is segitenél nekem azt visszazerezni?

A leány nem értette.

— Há: úgy, hogy te is dolgoznál, én is, aztán miénk lenne az a ház meg a föld.

Most már értette Erzsike s fülig elpirult.

— Mondjad Erzsike, segíts-e nekem?

Erzsike a kötője csücskét babrálva válaszolta lassan:

— Igen.

— Ugy-e megvársz, míg oda leszek?

— Meg.

— Ugy-e gondolni fogsz reám?

Ekkor már megoidódott a leány nyelve s könnyek között mosolyogva mondta el, hogy eddig is minden gondolata Andrisnál volt, hogy szüntelenül az eszébe volt; hogy Andris az, akit szeret s akiért dolgozni fog!...

II.

Szilágyi Andris kiment Amerikába. Kiment dolgozni, meggazdagodni s fáradtság munkával visszazerezni azt a birtokot, amit oly könnyen elpazarolt.

Előbb egy vashányában talált foglalkozást. Terhes ugyan, de nem lehet válogatni.

Verejtékkel talicskázta a nyers vasat s

nagy fáradtsággal szította az óriási kohókat. Hányszor elfáradt, hányszor akarta abbahagyni s inkább meghalni, de ilyenkor mindig előtte lebegett a cél, a vég s lelki szemei előtt megjelent a munkában ösztönzője, bátorítója, vigasztalója: Erzsike.

Ha rá gondolt, új erőre kapott, a fáradtságot nem ismerte s nem érezte.

Később beteg lett. A nagy testi megterhelés káros következményeket vont maga után: vért hányt. Az a dorbézolás, amit odahaza a faluban véghez vitt, most adta ki a mérgét. Az a tivornya egész szervezetét megrongálta.

Beteg lett. Kénytelen volt a bányától távozni. Négy héttig feküdt. Mikor felgyógyult új alkalmaztatást keresett.

Egy gazdag angol fakeskeredő Stopszor Wilfried megvett egy nagy erdőt s a fát akarta kivágattatni. Munkásokat keresett.

Andris jelentkezett s felfogadták. Jobb foglalkozást nem is kereshetett volna. Nema járt annyira bajjal, annyi vigyázzal mint a bánya s azonkívül az Isten szabad ege alatt dolgoztak.

Andris a jó levegőn egészen megerősödött s szorgalmasan végezte munkáját.

Később nagy szerencse érte. A felügyelőt olasz munkások — kikhez kegyetlen s brutális volt — meggyilkolták s a kereskedő Andrist rendelte a helyére nagy fizetéssel.

... Telt, mult az idő. Két éve volt

már Andris Amerikában. Pénze gyűlt s kamatozott. Egyszer elővette a kíváncsiság, valyon mennyi lehet a pénze?

Almélkodva látta, hogy tizenhetezer forint biz az. Majd kiugrott a bőréből. Tizenhetezer forintból vissza lehet már venni a házat meg a földet!

Nem is késlekedett soká. Hazajött. Ujra látta két évi távollét után az ismerős vidéket, szülőfaluját s az embereket. Repült Erzsikéhez. Eppen a kertben gyomlált. Befogta e szemét hátulról.

— Találd ki lelkem, ki az?

S mikor megismerte (hogyne ismerte volna meg) átölelte s csókjaival borította az Erzsike napbarnította orcáit.

— Csakhogy hazajöttél! — susogta Erzsike.

— Csakhogy láthatlak! — viszonzá boldogan Andris.

Ami még ezután történt, olyan volt rájuk nézve mint egy álom.

Megvették a házat, a földet (a zsidó tulajdonos, Weismann ugyanis, aki Andristól megvette, légszeszgyárat akart a faluban létrehozni, de belebukott a vállalatba s még a házat, földet, amit Andristól megvett is el kellett adni), nagy lakodalmat csaptak s boldogan éltek.

Manapság pedig Andrist mindenki úgy ismeri, mint a legjózanabb életű, derék, szorgalmas, feleségét igazán szerető embert!

sor előzte meg, amely mindenestre különös vonzó hatást gyakorolt művészi magas értékénél fogva városunk művelt közönségére. A gör. kath. hangverseny rendezőségét nagy dícséret illeti ebben kifejtett fáradozásáért, nem különben a műsor szereplőit is, akik teljes odaadással igyekeztek a hangverseny sikeréért, a nemes cél, magas eszme megvalósítását előbbre mozdítani.

Az estély műsorán a következő számok szerepeltek: Pintér Lilly urleány és Drumár János Mendelsohn „Hebridák” c. művét adták elő zongorán, nagy élvezetet szerezve a hallgatóságnak precíz, művészi értékű játékkal. Békási János, a „Debrecen” napilap szerkesztője élvezetes szép felolvasásban áldozott a nemes cél oltárán. Egyik legkiemelkedőbb, legfényesebb pontja a műsornak kétségkívül Podolszky Margit urleány hegedű játéka volt (Goldmark H. moll szonáta, és Wienxtempo: Fantasia appassionata.) amely elragadta a közönséget. Osváth Gyula magyar dalokat énekelt nagyon szép, érzésteli hangon. A műsor másik fénypontja Rákos Alice szavalata volt. Euripider, a híres ó görög tragédia költőnek ez alkalomra lefordított Alkestis-éből szavalt egy igen szép részletet. Előadásában erő és tűz van. Igezi művész lélek, művészi felfogás, amelyet parlagon hagyni nem szabadna. Zivuska Irén urleány megragadó szépen énekelt Niseda „Balsors gyanánt” és Saint Sains „Sámson és Delila” c. áriáját, amelyért nagyon sok, megérdemelt tapsot kapott. Egy fiatal, művészi színvonalon álló játéku tehetség, ifj. Szilagyi Imre hegedű játéka is nagy élvezetet szerzett a jelenlevőknek. Erzéssel és fényes technikával adta elő Grieg dalait, és Tartini Adagióját. A tapsok szűnésével lépett a pódiumra egy méltán nagy jövőre hivatott, szép reményekkel kecsegtető, tehetséges fiatal poéta: Szunyogh Barna, aki néhány igen kedves szép költeményével emelte a hangulatot. Vonzóna előadott költeményeinek minden sora elárulta, hogy szerzője a „szívembere” aki nagyon megérdemelte az ünnepeletést szelismerő hódolatteljes tapsvihart. A fényes műsort, amelyen már mind ismert és ünnepelet tehetségek szerepeltek, Pintér Lilly urleány és Drumár János (Mendelsohn: A moll simphonia) zongora játéka zárta be. Pintér Lilly különösen szép, meglepő tökéletes játékát, ugyancsak Drumár János mesteri gyakoroltságára és elismerést érdemlő tudására valló játékát a közönség lelkes tapsokkal jutalmazta.

A gyönyörű műsort tombola követte, melyen sok szép és értékes tárgyat sorsoit ki a rendezőség.

Azután megszólaltak a hurok a Magyaritestvérek zenekarában, amelynek hangja mellett nagyszámú táncospárok lejtették kora reggelig a táncot — a gör. katolikusok templomáért!

(Sz. ó. i. n.)

NAPI HIREK.

Nincs jég a városban.

— június 30.

A kutya meleg napok bekövetkeztek, a nap égetően perzsel, ember s állat árnyékba, hűvös helyre húzódik.

E tikkasztó hőségben, mint tudnivaló, minden gyorsan romlik, mi aztán veszedelmes állapotokat is teremthet.

Ilyenkor leghathatósabb szer a jég, mely hűsít, frissít s megóv a bacillusoktól.

És ilyen nagy városban, mint Debrecen, most nincs jég

Hihetetlennek hangzik, de igaz.

Lármázunk, kiabálunk, gyülesezünk, nagy terveket szövünk, melyek rendszeresen kudarcot vallanak, de az egészség fenntartásáról nem gondoskodunk: bölcs városi tanácsunk ilyen csekélységnek látszó dologgal nem bibelődik.

A városi jéggyár már régóta elromlott, a mi nem csoda, berendezése olyan mihaszna, kezdetleges volt, helyre hozatalával pedig senkisémm törődik.

Nincsen jég privátházaknál sem, Debrecenben ilyesmivel nem foglalkoznak.

Mint halljuk, kifogyott a jég a Szikszay Gyula Margit fürdő telepén is.

Ha mégis valahol jég volna, az csak véletlenség lenne, mely Debrecen város igényeit kielégíteni távolról sem képes.

Tagadhatatlan, hogy ezek botrányos állapotok, hogy a nagy közönség részére nincs jég, még drága pénzért sem, ilyen dolognak nem volna szabad előfordulni. Ily határtalan könnyelműségnek még súlyos következményei lehetnek.

—ó—

Napról-napra.

(Aratás.)

— június 30.

Hosszan, hosszan megcsodálom
Kalásztenger hullámzását,
Amott simul el egy fodor
S itt torlódik már a másik.

Ingó-ringó játékokat
Oly szívesen el-elnézem.
A kalászok zizegése
Kötve, fogva tart egészen.

Milyen csodás suttogás ez.
Hullám adja a hullámnak
S végig magyar völgyön, rónán
Édes, bűvös zsongás támad.

Bűvös zsongás, szava nincsen,
De szívig hat, mint zsolozsma.
Mintha minden magyar harang
Vigan csengne meg zokogna.

Ma kunyhókban, palotákban
Puha kaesók, kerges kezek
Csak érettek kulcsolódnak
S a szemekben könnycsepp rezeg.

Igénytelen kis kalászok
Ringatózva gyenge száron:
Országoknak sorsa nyugszik
Rajtuk mint egy roppant váron.

Milljó szem csak rájuk néz most,
Milljó szív csak értük dobban.
Ott van minden öröm, remény
A zizegő kalászokban.

— Feleki Sándor.

— **Jegyzéknapló.** Mai számunkhoz, — mint minden hó elsején — teljesen ingyen mellékeljük előfizetőinknek a Jegyzéknaplót.

— **Isteni tiszteletek.** A vasárnapi isteni tiszteleteket a református templomokban a következő lelkészek végzik: Nagytemplomban Kövér Árpád segédlelkész. Kistemplomban Szabó Zoltán s. lelkész. Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész. Ispótytemplomban Szele György lelkész. Városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. Csapókertben iszti Mihály főiskolai szénior.

A róm. kath. templomban holnap Pünköszt után a IV. vasárnap az isteni tiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Reggel 6 órakor miséznek: Vas Károly, 7 órakor Benczik Ferenc, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, 9 órakor az ünnepi nagymiséét végzi Molnár Kálmán a. plébános, utánna Szabó István prédikál és háromnegyed 11-kor miséznek, háromnegyed 12-kor Nyári Ignác miséznek. Délután 3 órakor Iyánia, 4 órakor a rózsafüzér társulatának hónapos ájtatosságát végzi Molnár Kálmán szent beszéd körmenet és Iytániával.

Az ágost. hitv. ev. templomban holnap d. e. 10 órakor Materay Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— **A főorvosi állás.** Debrecen város tanácsánál nincs nyugodtabb vérmérsékletű közigazgatási fórum egész Magyarországon. Sokat dolgozik, de amikor olyan dologról van szó, amelyet halogatni nem szabad, pokoli flegmával türi a szemrehányások özönét és pihen. Ime, itt van a főorvosi állás! A város a szervezési szabályrendelet módosításának küszöbén áll. Ennek keretében Debrecen közegészségügyi érdekeit egyedül a főorvos képviselhetné, mert jogcíme legközelebb neki van hozzá. De a városi tanács esőnyösen ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, hogy bizonytalan ideig még nem írja ki a pályázatot. Éppen itt az ideje, hogy Weszprémy Zoltán főispán belenyuljon ebbe az — úgy látszik — darázsfaszeknek készülő dologba. Debrecennek főorvos kell és rá nézve teljesen mellékes, hogy a tanács milyen indokból huzza a pályázatkiírást.

— **Százötven kép.** Ennyi azoknak a pillanatfelvételeknek a száma melyeket Letzter József fényképész az ügöző versenyéről készített. A két versenynap minden egyes stádiumát megörökített képek tegnap lettek Letzter József fényképész műtermének kirkatába elhelyezve, hogy a közönség gyönyörködhesék az érdekes momentumokban. Mi még visszatérünk a képekre amelyeket ajánlunk a közönségnek megtekintésre.

— **Fegyelmi egy orvos ellen.** A főispán fegyelmi eljárást indított dr. Veres Menyhért hajduböszörmény városi orvos ellen. Az orvost igen súlyos hivatali hanyagság terheli s Losonczy Álmos megyei főorvos feljelentése folytán ez adott okot a vizsgálat elrendelésére.

— **Beiratások a nyelviskolába.** A szüneti tanfolyamra való felvételek most folynak. Beiratkozni lehet a német, francia és angol nyelv alsó, középső, vagy felső tanfolyamára naponta reggeltől estig, a nyelviskola Simonffy-utca 20 sz. a. helyiségében. Az előadás vasárnap, július hó 1-én kezdődik.

— **Égető Julius.** Elérkezett a forró Julius, a nap hatalmasan szórja sugarait a földre, bágyaszt, tikkaszt mindent erejével. A városi ember, feltéve, ha pénze van, siet ki a szabadba, a fürdők megnépesednek,

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

igy aztán a városi élet teljesen elveszti minden érdekességét. Üres zsebű, lézengő alakok, vagy kit a sorsa ide kényszerít, tapossa a járdát, mely a nap égető hevéből már-már olvadozni kezd. Szóval benne vagyunk a legmelegebb hónapban, peng a kasza, a sarló, az emberek erősen izzadnak, a mindennapi kenyérért. Boldogok a kiválasztottak, kik árnyas berkek hűsében tölthetik ezt az időt: de boldog a munkás is, ilyenkor szerzi magának a télire valót.

— **Felakasztotta magát** Öreg is volt már nyomoruságban is tengődött Kunkli Rebeka 57 éves balmazújvárosi napszámosnő, keservesen viselte az élet terheit. Azok közé tartozott az agg nő, akiknek tulságosan kijut a sors mostohaaságából. Megunta szegény feje a létért való küzdelmet és végső elkényszeredésében bucsút mondott a sártekének. Tegnap délután szegényes kis odújába zárkozva felakasztotta magát. Mire rátaláltak már elszállt belőle a lélek.

— **Kivándorlás.** Nem mulik el hét a nélkül, hogy az alispáni hivatal kivándorlási statisztikája ne szaporodna. Fogy bizony, egyre fogy a magyar. Hajdumegyében csak úgy, mint a szomszédos vármegyékben egyre nagyobb arányokban emelkedik a kivándorlók száma. E hét folyamán 17-en kértek az alispáni hivataltól utlevelet. — Az utlevelek közül egy Svábjába, a többi Amerikába szól.

— **Bezárultak az iskolák.** A nyár két legmelegebb hónapja elkövetkezett s megkezdődött a diákok szünideje. Tíz hónapi munka után, melyet a műveltség oltárán hoztak áldozatul, joguk van a szünidő élvezetéhez. Az évek repülnek, tűnnek, úgy mint az ifjú reménye, mely kebelét dagasztja fektelen becsvágyat, nem is merő előretéréssel. De menyiszer lelohasztja mindezt az élet fagyos hidege, melynek kegyetlensége ellen nincs védekezés. Az iskola szük világát is most felváltja a természet szabadsága és nő, erősödik, érik az ifjuság, a nemzet jövő napszámosai.

— **Szathmáry Zoltán sikere.** Marosvásárhelyről sürgönyzik: Szathmáry Zoltán debreceni hírlapíró kartársunk „Egyingyi Terék Bálint” című pályanyertes darabját, mely annak idején Debrecenben is szép sikerrel került színre, ott ma este zsúfolt ház előtt kitűnő előadásban mutatta be Heves Béla jól szervezett színtársulata. A szerzőnek óriási ovációkban volt része. Megérkeztek a vasutnál a V. H. O. Sz. és Székely társaság nevében Deák Lajos királyi tanácsos üdvözölte. Az előadás alatt a város és a hírlapírói gárda hatalmas babérkoszorút nyújtottak át neki. Az előadást bankett követte, melyen az első pohár köszöntőt Hernády György polgármester mondotta az ünnepelt szerzőre.

— **A pálinka áldozata.** Egy apró gyerek tragikus halálesetéről ad hirt nádudvari tudósítónk. Hajnal Imre 5 éves fiút kisebb testvérével egyedül hagyták otthon mezei munkával elfoglalt szülei. A szemfüles gyermeknek a szobában játszadózás közben kezébe akadt a szülők által gondatlanul az asztalon felejtett pálinkával telt butykos és iszogatni kezdett a szeszből, melyet addig kóstolgatott, mig nem egyszerre rosszul lett tőle. Hazatérő szülei eszméletlen állapotban a földön fetregve találták. Övost hívtak hozzá, aki alkohol mérgezést konstataált, de már nem segíthetett a szerencsétlen szomorú sorsra jutott gyermekén, aki néhány órai rettenetes kínlás után kizenvedett.

Dus lithion tartalmu.

Kellemes íze miatt felülmúlja a hasonló lithion tartalmu ásványvizeket. — A forrás vize sűrű és csiramentes. Kapható minden fűszer és ásványvízkereskedésben.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy ház Allandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő ki-rakóban.

x **Egy óriási bálna** hal minden esont részét sikerült megszerezniem, úgy, hogy most a női mellfűzők készítéséhez a legkiválóbb halcsont anyaggal rendelkezem. Ta kintettel a nagy mennyiségre, abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy minden elfogadható árban és vezetésem alatt készítették eredeti párisi és angol model után bármilyen érzékeny alaknak megfelelő kényelmes mellfűzőt. A tisztelt hölgyközönség ezzel abba az előnyös helyzetbe jut, hogy nem lesz kénytelen más rossz rendszerű és szakértelen nélkül készített fűzőket viselni, a mely esetleg a női szervezetre könnyen káros hatású lehet. Nagy raktárt tartok kész mellfűzőkben 2 koronától feljebb. Javítást a legolcsóbban eszközölök. Szíves bizalmat és pártfogást kér tisztelettel Golstein Karolina, Debrecen, Fő piac, Lamprecht palota.

x **Angol hölgyek** sohasem használnak arckenőcsőt, hanem „Ugorka tejet”, mely valódi angol minőségben kapható Balassa K. gyógyszerárában Budapest, Erzsébetfalva. Föltétlen biztos hatású és teljesen ártalmatlan szépitőszert, mely már 2-3-szori bekenés után eltávolít minden szeplőt, májfoltot, kiütéseket, mitesszert és mindenféle tisztálanságot az arcról, annak gyönyörű üdeséget, fiatalságot kölcsönöz. Vigyázzunk, hogy minden üvegen a „Balassa” név rajta legyen. Üvege 2 korona, hozzá való angol ugorkaszappan 1 kor., ugorkapuder 1 kor. 20 fillér. Kapható minden gyógyszerárában. Postán szétküldi Balassa Kornél gyógyszerárára, Budapest, Erzsébetfalva. 104-2-2.

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csusz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nemánszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél. — Debrecen Kos-uth utca „Arany egyszarvu” gyógyszerár 107-x 51.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olosósága miatt mindenki használatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárában, Piac-utcán.

x **Az Arany Bika** kávéházban minden este cigányzene.

SPORT.

Verseny a sporttéren. Szépszámu érdeklődő közönség előtt folyt le a nagyerdői sport-téren a debreceni torna egyesület házi versenye, ugyszintén az Egyetértés csapatával a football mérkőzés, melyben ki-tűnt az utóbbi szép összjátékával. Verseny eredmény: 100 jardos síkfutás. 1. Fényes Jenő. 2. Szarukán Sándor, 3. Deutsch Hugó. Távolugrás: 1. Fényes Jenő, 2. Szécsényi István, 3. Székelyhidi Béla, 402 feet jardos síkfutás: 1. Szarukán Sándor, Moritz József. Discos dobás: 1. Rudolphi Imre, 2. Lukács Dezső, 3. Kovács Ö. Súlydobás: Előnyel. 1. Lukács Dezső, 2. Fiedmann Jenő előny nélkül, 3. Székelyhidi Béla. Magasugrás: Előny-nyel 1. Szécsényi István előny nélkül, 2. Ormos D. 3. Fényes Jenő. Füleslabda haj-tás. 1. Székelyhidi Béla. A football mérkőzés eredménye az Egyetértés és D. T. E. között 2-3 ellenében a D. T. E. javára.

A Singléri

SZULTÁN-FORRÁS

páratlan hatású
Kutvezetőség. **Holénia Béla Eperjes**

TAVIRATOK.

Vihar és villámcsapás.

Máramarossziget, június 30. E hó 26-án erős zivatar volt Máramarosszigeten. A villám beütött a kath. templom tornyába és két házba és a vendéglő udvarába. A fátat a villámcsapás letördelte és a villamos lámpákat feldöntötte.

A dolgozó duma.

Pétervár, június 30. (Táv. ügyn. Duma. Folytatás) Folytatólagos ülésben interpellációt tárgyaltak, mely arról szól, hogy Varsóban egy bányamunkást halálra ítélték. A vita folyamán a főállamügyész működését vették bonckés alá. A bányamunkást a hadbíró-ság kényszer munkára ítélte, de a főállamügyész a hadbíró-ság ítéletét megsemmisítette és halálos ítélettel pótolta. A дума elfogadta az interpelláció sürgősségét, miután Ledoizky és Kuslin Karavajev a tárgyhöz szólottak. Az ülést háromnegyed 7 órakor este határozatképtelenség miatt bezárták.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 30.

Buzakinálát mérsékelte, vételkedv cse-kély. Nyugodt irányzat mellett 22,000 mé-termázsa került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek közül zab for-galom nélkül, rozs elbanyagolt, tengeri és árpa változatlan. Idő: szeles.

Buza októberre	15.56—58.
Buza áprilisra	16.14—16.
Rozs októberre	13.06—08.
Zab októberre	13.34—36.
Tengeri júliusra	12.80—82.
„ augusztusra	13.02—04.
„ 1907 májusra	11.50—52.
Repece augusztusra	29.80—30.

Fejtörő.

Számrejtvény.

— Közli: Hajdu Náni. —

- 5, 6, 7, 8. Szerb város a Délvidéken.
- 5, 4, 2, 7. A ki teszi, tegye szépen.
- 5, 4, 3. Ettől óvjon ég irgalma.
- 1, 2, 5, 8. Csomót keres rajta halga.
- 7, 6, 3, 8. Gyakran bámulod meg éjjel.
- 7, 4, 3, 8. Lányokat hívnak e néven.
- 4, 7, 1, 6. Ez is magyar lányok neve.
- 1, 2, 7, 4. A vegytannak ősmert sere.
- 5, 6, 1, 8. Betegeket így gunyolnak.
- 3, 4, 7. Hallad híret e folyónak.
- 1—8. Nyakig vagyunk benne szépen. Kinoz, üldöz mindenképen.

(Megfejtését jövő vasárnapi számunkban kö-zöljük. Utolsó számrejtvényünk megfejtése: „Fedák Sári.”

Szerkesztői-posta.

B G. A mint leveléből kivesszük, a következő lapok felelnének meg igényeinek: Játzsya gyako-rolni a két idegen nyelvet: „Fliegende Bätter” (münchen) és „Journal Anusant.” Szem előtt tar-tani a világirodalom folyását: „Magazin für die Li-teratur des In-und Auslandes” és „Revue des deux Mondes.” Hazaiak: „Budapesti Hírlap”, „Vasárnapi Ujság” és a „Budapesti Szemle.” Közélebbi címei-ket megkaphatja és előfethet bármely helybeli könyvtáros úján.

Dus lithion tartalmu.

Hugydó és hugyhajtó! Szakorvosok vesebajoknál, áldott állapotban lévő nők hányásánál miot specificumot alkalmazzák.

Főraktár Debrecenben: **Kontsek Kornél** úrnál.

N. 6 Rózsát küldhet Ilonkának, csak az a kérdés, hogy milyen lábon áll vele és mi célból cselekszi? Mert —

„A ki Tyrolban rózsát ad,
Tudod-e annak szándékát?”

„Sátoros cigány.” Gyöngye kísérletezés.

Regénycsarnok.

Neró.

— A „Szabadság”-nak írta: Kövér Ilma. —
(Folytatás.)

— A javától? hm! Hát tudja édes Mina nagysám, gonosz jószág ám a férfi; mindig a szeme után indul a szive... Csuf hiba, hanem hát benne leledzünk mindannyian.

— De hisz van itt elég csinos leány... Kétkedőleg ingatta a fejét Balázs.

— Rég és általánosan elfogadott nézet, hogy a szépség relatív fogalom. de az én koromhoz találó leányok, szépség dolgában már kissé megis...

— Micsoda? ... tán csak nem gondolja, hogy valami vén leányt képzelek?... No persze! Talán megbomlott volna...

— De könyörgök, az én éveimben...

— Eh, a férfiak nincsenek éveik a férfi...

— Az is csak vén ember, amikor már 50 éves, főleg a nőlen férfi, az agglegény...

— Ugyan hallgasson! Kap az a csunya férfi feleséget 50 éves korában is; kap bizony, akár egy 18 esztendő leányt, ha ő akarja...

Balás Agostonnak arcába csapott a vér, arra a nyomtatékosan hangoztatott 18-ra, vagy tán arra, hogy Mina néni éppen akkor fogta fel, asszonyi, mindentlító szemével az ő pillantását, a mikor odafelé tévedt a tekintete, ahol az állt, a ki éponséggel 18 éves...

„Kap bizony akár egy 18 esztendő leányt, ha ő akarja...”

Ezt a pár szót hajlogatta magában Balás Agoston még akkor is, a midőn már jól éjszakába nyult az est és ő folyton ott himbalódozott abban a térszobájában, a nádhintaszékben.

A kezében szorongatta azt a szürke kalapot, min. valami örökbecsű ereklyét; azt a kalapot, a melyet az aranyos baba menett meg az ő számára...

Azt hitte: még most is rajta látja annak a parányi, godrós kacscókájának lágy, rózsaszín ujjait Cirógatta a kalap peremét, mintha csak az ő édes, kedves, puha kis kezét simogatná...

És ha ez csak ma esta vette volna kezdetét, ha nem mutatkozott volna ez a rendellenes állapot már hetek, hónapok, sőt Isten a tudója, hogy mióta már.

Hej, Balás Agoston, Balás Agoston! miért is nem hazasodtál te meg, hisz nagy Don Juan voltál a magad idejében...

Most már lehetne egy akkora fiu, a ki elvehetné...

A kis Gita az ő fiának a felesége... az ő kis menyé...?

A kis Gita? ...

Mélyet, hosszút sóhajtott, aztán oda módosította az elmékedést, hogy; vagy miért is nem halasztotta el a böcs Isten, legalább vagy 20 esztendővel, abbéli szándékát, hogy őt a világra teremtsé; úgy ő most csak 28 éves lenne, ő pedig 18...

Öszeillő pároska...

„Kap bizony akár egy 18 éves leányt is, ha ő akarja...”

De vajjon tudná-e őt szeretni, egy kisit? egy icit-picit? ... annyit, mint egy jó... papát... azaz, mint egy jó — nagy — bá — csit... azaz.

Azaz, hogy bizony ez se volna neki elégséges...

— Jaj, de föl is forgatta az ő lelki-békeségét az a Mina néni! ...

Balás Agoston ez időtől fogvást, éppen annyit sejtelkedett özv. Karikás Fridoliné mellett, mint Gita körül, sőt a kis Dini, de még a Neró kutya kegyeit is kereste? mert

hisz — ennyire — annyira — valamennyien a familiához tartoznak.

Neró azonban gyakran és förtelmesen visszaél a baráti indulatával; hováhamarább épp úgy játszópajtásának tekintette Balászt, mint akár a Dini fiut.

És Balás türelmes volt, mint a bárány, mint a valóságos cukor bárány. Mivel pedig kiismerte Nerónak egy speciális gyöngéjét, még azt is megcselekedte, hogy mielőtt Kovácsékhoz ment volna, betért a mézesbábohoz és megvásárolt egy-egy csomó siflit Neró számára. Ezzel aztán osztatlan gráciá jába jutott a vizsának.

Voltak ugyan napok, mikor bánat borult Balás Agoston — kétség-k között hányt vetett kedélyére.

Efélé morózus időszakában aztán bus egyedüliségben üdögött Kovácsék parkjában, a míg ott benn, délutáni szokásuként, táncra kerekedett a fiatalság. Valaki más zongorázott nekik.

(Folyt. köv.)

*„Bágyadtság”
és rugékonyság
hiánya ellen mindenkor a massage
(gyuró-kenő kura)
ajánlható, mely
kura, ha ahhoz
a székely havasi
INDASZESZ
(gyógyfü-sósborneszeszt)*

Bágyadtság

és rugékonyság hiánya ellen mindenkor a massage (gyuró-kenő kura) ajánlható, mely kura, ha ahhoz

a székely havasi

INDASZESZ

(gyógyfü-sósborneszeszt)

lesz használva feltétlen beválik Rendbehozza az ellankadt idegeket, ádit, frissit, eltünteti a fejfájást, náthát és már rövid használat után tetemesen enyhíti a csusz, köszvény, tagszagatás és minden meghülésből eredő fájdalmaikat. Kapható mindenütt 2 és 1 koronás üvegekben. Készíti Balázsovich Sándor Korona-gyógyszertára Sepsiszentgyörgy.

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyöngéden hashajtók, vér tisztítók; egy gyógyszerem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pirulák.

székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik be. 15 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekeres mely dobozt. tehát 120 pirulát tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tekeres hérmente szállítatik.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp” gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelm törvényszékiileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

Neustein Fülöp „Szent Lipót” hoz címzett gyógyszerészre **Bécs, I., Plankeng 6. Kapható:** Debrecen: Balázs Ödön. Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész uraknál.

50 évi siker.

ESZÉKI

arkenőcs

ÉS ESZÉKI

Szalvator

szappan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J.-C.

„Szalvator” gyógytárából.

ESZÉKEN, Felsőváros.

1 tégely eszéki arkenőcs ára 70 fill. és 1 kor.

1 drb. Szalvá or szappan ára 1 kor,

1 tégely kézi paszta ára 1 kor. 20 fill.

Lyden rizspor kis doboz 1 k. nagy doboz 2 kor. Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészekből és megfelelnek tökéletesen a 71.012. sz. B. m. rendeletnek.

Főraktár: Budapest

Förök József

gyógyszerésznél,

VI. Király-u. 12. és Andrássy-ut 29 sz

NYAVALYATÖRÉS

El nyavalyatörés, görös és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható a

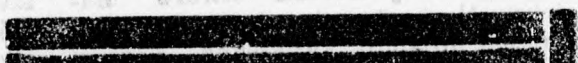
zabod. „Mattyu gyógyszerár” által **Majna-Frankfurt**

Öreg és ifju férfiaknak

ajánlatik az ujjab és bővített kiadásban megjelenő mű: Dr. Müller egészségügyi tanácsosnak a **megzavart ideg és szexuális rendszer** felől és annak gyökeres gyógyításáról írott könyve, tanulság cejéből. Szabad küldés boricékban 1 kor. 20 fill. értékű helyeg ellenében.

Curt Röber, Braunschweig.

Sok millió előkelő
ur hölgy használja a világhírű
FÖLDES-féle

**MARGIT
CRÉM**

kitűnő hatású arkenőcsöt, mely

zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít,

A Földes-féle Margit-Crém gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kilitések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb, hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni, de óvakodni kell hamisítványoktól.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-puder K. 1-20 Margit-arcviz K. 1-1, Margit-fogpép K. 1-1

Készíti: **FÖLDES KELEMEN**
gyógyszerész, ARADON.

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek. Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. L. Kovács Nándor, Mihalovics J., Muraközy László Szilveszter Ferencz gyógyszerárakban.

175-10-9

Törvényesen védve.

Lejőbb szepítő i

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolttatván: e házhelyek mérségteljesen s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyház ügyvédnél Piac u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905. április 20.

A debreczeni ref. egyház küldöttsége.

Tavaszi és nyári idény 1906. évre.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK.

Egy szelvény ára 3'10 mtr. (K 7.—, 8.—, 10.— jó (hosszu, teljes férfial- (K 12.—, 14.— jobb (tönyre elegendő (kabát, (K 16.—, 18.— finom (nadrág és mellény) csak (K 21.— legfinomabb (valódi yapjuból.

Egy szelvény fekete szalon öltönyre K. 20.—, valamint felöltő szövetek, turista-loden, selyem-kangarn stb., gyári árban az elismert szolid posztógyári raktár átal

Siegel-Imhof, BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállításért felelősséget vállalok. A magánvevőre óriási előnyök bérülnek, hogy szöveteket fenti cégnél közvetlen gyári piacon rendelheti.

Tüdőbajosoknak

és mindenkinek, aki köhög, rekedt, elnyálkásodott, étvágytalan és testsúlyban fogyást észlel, megbesülhetetlen szolgálatokat tesz a

Balápi-féle hársfamezszörp.

Sokszor az ártatlannak látszó gyöngye köhécseles előjele a vésszes tüdőbajnak.

Senki ne várja meg a baj beköszöntését, hanem folytsa el csirájában, akinél pedig már beállott, pusztítsa el a

Balápi-féle hársfamezszörp

által, mely biztos hatású mellfájás, köhögés, tüdőhurut, meghűlés, stb. betegségeknél. — Mintaüveg 3 kor., nagy üveg 5 korona.

Készíti az

APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, József-körut 64.

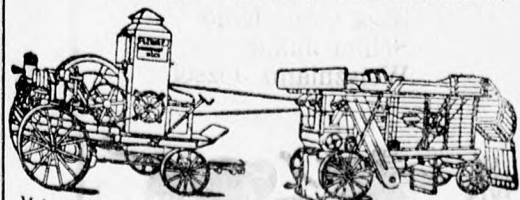
Főraktár: Debrecenben

Mihalovits Jenő gyógyszer-tárában.

Csak az eredeti

PLEWA-MOTOR

és lokomobil, nyersolaj, benzín és szivógáz-üzemre, biztosítja a legolcsóbb hajtóerőt a malomban és gazdaságban. — Szerkezete egyszerű, szilárd és tökéletes, bárki kezelheti, tartósabb a gőzgépeknél. — A nyers olaj üzemnél pénzügyöri (financé) ellenőrzés nincs.

Mindenféle **MOTOROK**

megtekinthetők üzemben. Árjegyzék, költségvetés és egyéb felvilágosítás díjmentes.

Cím: **DÉNES B.** motorspecialista, Budapest, V., Lipót-körut 15.

HYDRAULIKUS SAJTÓK

Arany érem Szeged 1899
Arany érem Budapest 1899
Arany érem Pozsony 1902

hydraulikus sajtóért.

szőlő és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor-és gyümölcsnedv-sajtókat

kézihajtásra Herculesnyomó szerkezettel fa- vagy vastányérral. — Gyümölcs- és

szőlő-örlöket, bogyzógépeket,

Gyümölcs aszaló készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben.

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, III.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kártnak.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészeketől.

Jótállás: 25.000 koronát Schicht György ur Auszsigban bátkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „SCHICHT“ névvel valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-SZAPPAN!

(„SZARVAS“ vagy „KULCS“-szappant)

használjuk

kiváló hatású tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármely mosási célra, ugymint:

saját használatra minden ruhaneműnél és

mindenhez

ami egyáltalában mosva lesz.

Tisztelettel értesitem a művelt közönséget, miszerint a nagy szünidők egész tartamára több kiváló okleveles szakérő közreműködésével.

a német társalgási tanfolyamot
kapcsolatban szép és diszirással

több csoportban: kor, nem, előképzettség tekintetbe vételével július 3-án 8 órakor reggel tavalyi minta szerint

ünnepélyesen megnyitom.

Egyetlenegy kultúrnyelv sem bír oly gyakorlati fontossággal, mint a nagy művelt német nemzetnek világnyelve. — A nagy szünidő legalkalmasabb idegen nyelv gyakorlati elsajátítására. Naponta 2 órán át kizárólag egy tárggyal foglalkozva 3 hónap felér ugyanannyi évvel. 100—120 óra alatt kivétel nélkül mindenkinek meg kell tanulni beszélni, olvasni, írni — Iskolában társalgási nyelvet nem lehet elsajátítani egyrészt az idő rövidsége és a halmaz tantárgy miatt, másrészt pedig főleg azért, mert az iskola az irodalom és költészet megértése végett fősúlyt fektet az elméletre, míg a gyakorlati tanfolyam nem annyira mélyre mint inkább terjedelmes felszínre bocsátja az élő társalgási nyelv gyökérszárait.

Tanfíj az egész szünidő tartamára 40 korona.

Egy egy csoportban legfeljebb 8 tanuló lehet.

Beiratás naponta 11—1-ig. — Tanterem városi bérpalota 2. sz. III. kapu 2-ik emelet.

ZALAI MÁRK tanár.

Teljesen pótolják
a külföldi likőröket

Schrank Béla

győztesre berendezett

likörgyárának

elismert jó gyártmányai

Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képviselve: Gedő Adolf,

Debrecen.

Különleges gyártmány:

Triple Sec

„Comme il faut“.

SAFE DEPOSIT.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a **Piac-utca 59. számú** Steinfeld-féle házban ujonnan berendezett helyiségekben

SAFE DEPOSIT

osztályt állítottunk fel és ajánljuk értéktárgyak megőrzésére ezen teljes **biztonságot nyújtó** rekeszeket. — Bővebb felvilágosításokat kívánatra készséggel nyújtunk s a bérleti feltételeket az érdeklődőkkel szívesen közöljük.

Közgazdasági Bank
Részvény Társaság
Igazgatósága.

SAFE DEPOSIT.

Klimatikus
gyógyfürdő.

GLEICHENBERG

(Stájerország.)

Nyári üdülő.

IDÉNY:

Május—Október.

Gyógyjavallatok: Légzőszervek hurutos bajai (Asztma, Emphysem) az emésztési szervek, szív-izmok megbetegedésénél, idegbajoknál stb.

Gyógyeszközök: Inhalációs therápia, pneumatikus kamarák, hidegvízgyógyintézet, szénsavas fürdők, Fungó-gyógymód stb. stb.

Gyógyforrások: Konstantin-, Emma-forrás, Szent-János-kut, Remete-forrás.

■ Kimerítő képes prospektussal szolgál, lakás és kocsimegrendeléseket elfogad a **Fürdőigazgatóság.** ■

Málnási Mária
Málnási Siculia
Borszéki, Bikszádi
Luhí Margit
Luhí Erzsébet
Mohai Ágnes
Parádi, Polenai
Répatí Salvator
Sztójkai Szolyvai
Szlavtini, Suliguli

Magyar borvizek.

Mindennemű gyógy- és borvizeket
folyton friss töltésben, jutányos árban
ajánl

Csanak József

fűszer, esemege bor- és ásványvíz kereskedése.

Telefon 70. szám.

Helybeli megrendelések
házhoz szállítanak.

Bártfai, Bilini,
Budai, Czigolka,
Csizi, Emsi, Halli,
Ivándai, Karlsbadi,
Krondorfi,
Morytnczai, Lipiki
Karianbadi, Parádi
arzen,
Preblau, Rohitschi stb.
Selters

Gyógyvizek.

Zacherlin

Nagyon segít és utól-
érhetlen feregpusztító
Üvegekben vásárol-
juk.

Kapható:

Debrecen

Annók Sándor
Böszörményi István
Csanak József
Csicsó Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Friseth Károly
Ganovszky Lajos
Gruberger és Glück
Havas József
Kertész Miklós

Kertész Nándor
Klein Ignác
Kóhn Henrik
Komlóssy Lajos
Kontsek Géza
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Molnár Jenő.
Neumann Nándor
Parti Ferenc

Rickl Antal József
Róth Antal
Várray József

Berettyóújfalú:
ifj. Weiszberger Ignác
Rohbart Nándor

Érmihályfalva:

Grósz Hermann
Lévay Vince
Pollák Móric

Hajduböszörmény:
Gemeinbeck József

Tulogy Ferenc

Hajdunánás:

Slachta József

Hajduszoboszló:

Körner Lola

Tiszafüred:

Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weizsmann József

kereskedőknél.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.